

[Time: 3Hours]

[Total Marks: 100]

Please check the whether you have got right question paper.

- N.B.
1. All questions are compulsory.
 2. All questions have internal choice.
 3. Figures to the right indicates full marks.

1. Attempt **any two** of the following.

20

- a) Explain the Coase Theorem.
- b) What are the social and economic dimensions of Agenda 21?
- c) Elaborate any seven principles of Agenda 21.

2. Attempt **any two** of the following.

20

- a) What are the Advantages and Disadvantages of Environmental standards?
- b) Explain the role of environmental standards in protecting environmental resources.
- c) Distinguish between Environmental taxes and quotas.

3. Attempt **any two** of the following.

20

- a) Explain the Hedonic price Method.
- b) Bring out the details about market-based methods of environmental valuation.
- c) Explain the travel cost method of environmental valuation.

4. Attempt **any two** of the following.

20

- a) Explain the linkages between trade and environment.
- b) Write about trans-boundary environmental problems.
- c) Discuss about the effects of global warming.

5. Write the short notes (**Any Two**)

20

- a) Importance of Environmental Economics.
- b) Criteria for evaluating environmental policies.
- c) Non-use value methods of environmental valuation.
- d) Challenges of Urbanization.

OR

5. Choose the right answer from the given options and rewrite the statement.

1. Environmental degradation is caused by _____.

A) Conservation of nature

B) Over –exploitation of resources

C) Preserving ecosystem

D) Afforestation

2. _____ has been awarded the 2018 economics Nobel for his work towards environmental conservation.

A) Ranger Frisch

B) William Nordhaus and Paul Romer

C) Jan Tinbergen

D) Paul Samuelson

3. Which Of the following is the best example of Greenhouse effect?

A) Sunlight warms your car

B) Weather change

C) Sea breeze

D) Cloud Burst

4. Global warming is one of the causes of _____ which affects our weather.

A) Droughts

B) Climate change

C) Air pollution

D) Recycling

5. Stockhome convention was organised in _____.

A) 1972

B) 1980

c) 1990

D) 2000

6. _____ activities are primarily responsible for the environment.

A) Economic

B) Political

C) Social

D) International

7. Environmental activism _____ in the decade.

A) 1920

B) 1970

C) 1990

D) 1950

8. Environmental Kuznet curve is in _____.

A) U shaped

B) inverted U shape

C) N shaped

D) S shaped

18. market based evaluation approach is best on _____ analysis.

- A) cost revenue
- B) cost benefit
- C) cost tax
- D) cost marginal revenue

19. Market based valuation approach is called _____ preferred approach

- A) suggested
- B) explicit
- C) expected
- D) hidden

20. Preventive costing method is best on _____.

- A) taxes
- B) dues
- C) costs
- D) benefits

[वेळ: ३ तास]

[एकूण गुण: १००]

सूचना : १.सर्व प्रश्न अनिवार्य आहे .

२.सर्व प्रश्नांना अंतर्गत पर्याय आहे .

३.उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात .

४.मूळ इंग्रजी प्रमाण मानावे .

१. खालील पैकी कोणतेही दोन सोडवा .

२०

अ) कोसचा सिद्धांत स्पष्ट करा.

ब) अर्जेडा 21 कार्यक्रमाचे सामाजिक आणि आर्थिक निर्देशांक सविस्तर स्पष्ट करा.

क) अर्जेडा 21 कार्यक्रमाचे कोणतेही सात तत्वे सविस्तर स्पष्ट करा.

२. खालील पैकी कोणतेही दोन सोडवा.

२०

अ) पर्यावरणीय मानकांचे गुण आणि दोष कोणते ते लिहा.

ब) पर्यावरणीय संसाधनांचे संरक्षण करण्यात पर्यावरणीय मानकांची भूमिका स्पष्ट करा.

क) पर्यावरणीय कर आणि कोटा यांच्यातील फरक स्पष्ट करा.

३. खालील पैकी कोणतेही दोन सोडवा.

२०

अ) हेडोनिक किंमत पद्धती सविस्तर स्पष्ट करा.

ब) पर्यावरणीय मूल्यमापनाच्या बाजार आधारित पद्धती तपशील स्पष्ट करा.

क) पर्यावरणीय मूल्यमापनाची प्रवास खर्च पद्धती सविस्तर स्पष्ट करा.

४. खालील पैकी कोणतेही दोन सोडवा.

२०

अ) व्यापार आणि पर्यावरण यांच्यातील सहसंबंध स्पष्ट करा.

ब) सीमेपलीकडील पर्यावरणीय समस्यां लिहा.

क) जागतिक तापमान वाढीची परिणामांची चर्चा करा.

५. थोडक्यात टिपा लिहा.

२०

- अ) पर्यावरणीय अर्थशास्त्राचे महत्त्व
- ब) पर्यावरणीय धोरणांचे मूल्यमापन करण्याचे निकष.
- क) पर्यावरणीय मूल्यमापनाच्या विनावापर मूल्य.
- ड) शहरीकरणाची आव्हाने

किंवा

५. खालीलपैकी योग्य पर्यायांची निवड करून विधाने पुन्हा लिहा.

- १) पर्यावरणीय न्हासाचे _____ हे एक प्रमुख कारण आहे.
 - अ) निसर्गाचे संवर्धन
 - ब) निसर्गाचे अतिहास
 - क) परिसंस्थेचे रक्षण.
 - ड) वनीकरण
- २) _____ यांना २०१८ चे अर्थशास्त्राचे नोबल देण्यात आले आहे.
 - अ) रॅनर फिश
 - ब) विल्यमन नॉरदोस आणि पॉल रोमर
 - क) जेन टिंबरजन
 - ड) पॉल सॅम्युल्सन
- ३) खालीलपैकी ग्रीन हाऊस इफेक्ट चे सर्वोत्तम उदाहरण कोणते.
 - अ) सूर्य प्रकाशात आपली कार गरम होते
 - ब) वातावरणातील बदल
 - क) खारे वारे.
 - ड) ढगफुटी
- ४) जागतिक तापमान वाढ हे _____ चे कारण आहे.
 - अ) दुष्काळ.
 - ब) हवामान बदल
 - क) हवा प्रदूषण
 - ड) पुनर्वापर
- ५) स्टॉक होम संमेलन _____ साली आयोजित करण्यात आले.
 - अ) १९७२.
 - ब) १९८०
 - क) १९९०.
 - ड) २०००
- ६) _____ कार्यकलाप प्रामुख्याने पर्यावरणाच्या ह्यासासाठी जबाबदार आहेत.
 - अ) आर्थिक.
 - ब) राजकीय
 - क) सामाजिक.
 - ड) आंतरराष्ट्रीय

७) पर्यावरणीय सक्रियतेचे मूळ _____ च्या दशकामध्ये झाले.

अ) १९२०

ब) १९७०

क) १९९०

ड) १९५०

८) पर्यावरणीय कुझनेट्स वक्र _____ आहे.

अ) यु -आकाराचे

ब) उलट केलेले यु आकाराचे

क) एन- आकाराचे

ड) एस- आकाराचे

९) रिओ दि जानेरोची _____ राजधानी आहे.

अ) ब्राझील

ब) यु एस ए

क) ब्रिटन.

ड) चीन

१०) पृथ्वी शिखर परिषद _____ वर्षात आयोजित केली गेली होती.

अ) १९९२

ब) २००१

क) १९८५

ड) १९९६

११) ओझोन थर ची कमतरता प्रामुख्याने _____ मुळे होते.

अ) CO₂

ब) CFCs

क) N₂O.

ड) मिथेन

१२) जैविक विविधतेवर अधिवेशन _____ मध्ये आयोजित करण्यात आले होते.

अ) १९९२.

ब) १९९५

क) २००२

ड) १९८६

१३) ग्रासहोफर इफेक्ट _____ पर्यावरणाच्या समस्येची संबंधित आहे.

अ) ग्लोबल

ब) आंतर प्रादेशिक

क) ट्रान्स नॅशनल

ड) सीमाबाह्य

१४) ग्रीहाऊस गॅस प्रभावात _____ सर्वाधिक योगदान देते.

अ) सीओ₂.

ब) एन २ओ

क) मिथेन.

ड) सी एफ सी

१५) शहरी पसरण _____ वापराशी संबंधित आहे.

अ) जमीन

ब) कामगार

क) भांडवल.

ड) उपक्रम

१६) मालमत्ता बाजाराच्या बाबतीत _____ पद्धत सर्वात चांगली आहे.

अ) प्रवास खर्च

ब) खर्च आधारित

क) सुखसोयी आधारित (हेडोनिक) किंमत.

ड) अकस्मिक मूल्यांकन

१७) पसंत दर्शवणारी पद्धत _____

शी संबंधित पद्धती आहेत.

अ) वर्तणूक

ब) वृत्ती

क) निरीक्षण.

ड) अंतर्गत

१८) बाजारा मूल्यांकन दृष्टिकोन _____

विश्लेषणावर आधारित आहे.

अ) खर्च- महसूल

ब) खर्च- लाभ

क) खर्च -कर.

ड) खर्च- सीमांत महसूल

१९) बाजार आधारित मूल्यांकन दृष्टिकोनाला _____

पसंतीचा दृष्टिकोन असेही म्हटले जाते.

अ) सुचविलेले

ब) उघड

क) स्वीकारलेले.

ड) लपलेले

२०) प्रतिबंधात्मक खर्चाची पद्धती म्हणजे _____

आधारित दृष्टिकोन.

अ) कर.

ब) देय

क) खर्च.

ड) लाभ
